

საღი მთვარე

“...უეჭველად, შენ აღვასარ უძალეს სწეობას!,,

(სურა კალამი, 68/4)

კაცობრიობის უმაღლეს მაგალითი მუჰამედ შუამავალი (ს.ა.ს)

თევზიდი

ჭუდეიბის
სამშვიდობო
შეთანხმება

ცოდებთან
მოფრთხილება

ინტერნეტი და
კომპიუტერული
თამაშები

წინასიციკლა

ძვირფასო მკითხველებო, მოგესალმებით მოწყალე და მწყალობელი ალლაჰის სახელით! უზენაესმა ალლაჰმა მისი წყალობა და ბარაქა არ მოგაკლოთ; ყოველთვის მისი მფარველობის ქვეშ ყოფილიყავით;

მარადიული პატივია ჩვენთვის, რომ ვართ მუჰამედ შუამავლის (ს.ა.ს.) მიმდევრები. ამისთვის ალლაჰს უსაზღვროდ უნდა ვუძღვნათ ქება-დიდება და მაღლიერი ვიყოთ მისი!

უზენაესმა ალლაჰმა, უბადლო და სამაგალითო პიროვნების სახით, კაცობრიობას სამუდამო სიმშვიდე და ჭეშმარიტების უჭკნობი სინათლე უძღვნა.

ის არის შუამავალთა რგოლის ბეჭედი; შუამავალთა შორის რჩეული შუამავალი; ალლაჰის უსასრულო ლოცვა და დიდება მას!

უდიდესმა ალლაჰმა მუჰამედ შუამავალი (ს.ა.ს.) კაცობრიობას ყველაზე კრიტიკულ მომენტში მოუვლინა, იმ დროს, როცა სამყარო უმეცრებისა და უსამართლობის ბურუსში იყო გახვეული. ალლაჰმა მუჰამედ შუამავალი (ს.ა.ს.) კაცობრიობას, უცოდინრობის, უფიცობის, დაუნდობლობისა და საზოგადოების გადაგვარების, თავიანთი უფიცობით პირუტყვის დონემდე დაცემული ადამიანების პერიოდში სამყაროს წყალობად აჩუქა.

„და არ წარგვიგზავნიხარ შენ თუ არა მოწყალეობად სამყაროთათვის.“ (სურა ენბია, 21/107)

ეს ისეთი წყალობაა, რომლის სიყვარულითა და თანაგრძნობით განმსჭვალულია არა მარტო კაცობრიობა, არამედ ყველა სულიერი თუ უსულო არსება.

ეს წყალობა ჩვენს გონებასა და გულებშია, რომელიც სიცოცხლის უსასრულო წყაროა.

ეს ის წყალობაა, რომლის მეშვეობითაც არა მარტო შუამავალი, არამედ უსასრულო ჭეშმარიტების გზის მაჩვენებელი ყურანი გვებოძა.

მუჰამედ შუამავალი (ს.ა.ს.) იყო, არის და იქნება კაცობრიობისთვის ნამდვილად უბადლო მაგალითი, რადგან მან გვიჩვენა განუმეორებელი მაღალი მორალის და ზნეობრიობის უმაღლესი მწვერვალი. მის შესახებ უზენაესი ალლაჰი ბრძანებს.

„ფვიცავ, ალლაჰის შუამავალი კარგი მაგალითი იყო თქვენთვის, ვინც ისწრაფვოდა ალლაჰისკენ და უკანასკნელი დღისკენ და ხშირად ახსენებდა ალლაჰს.“ (სურა აჰზაბი, 33/21)

„და შეჭველად, შენ ადგახარ უმაღლეს ზნეობას!“ (სურა ყალემი, 68/4)

ჩვენი სიცოცხლის განმავლობაში გულში ყოველთვის მუჰამედ შუამავალი (ს.ა.ს.) უნდა გვყავდეს და ის უნდა იქცეს ჩვენი სიცოცხლის ნაწილად. ის, როგორც უბადლო პიროვნება, თითოეული ჩვენგანის პიროვნებად ჩამოყალიბებაში, ერთადერთი მაგალითი უნდა იყოს.

კაცობრიობის ისტორიაში შეუძლებელია მოიძებნოს მუჰამედ შუამავლის (ს.ა.ს.) მსგავსი ყოველმხრივ განათლებული, სულგრძელი და მისხალ-მისხალ აწონილ-განონასწორებული ხასიათის მქონე პიროვნება. უზენაესმა ალლაჰმა კაცობრიობას უბოძა ყველაზე დიდი სრულყოფილება: წმინდა, სპეტაკი, უმანკო, დახვეწილი, ნატიფი და სამაგალითო ცხოვრებით მცხოვრები მუჰამედ შუამავალი (ს.ა.ს.). მისი ცხოვრება განკითხვის დღემდე მთელი კაცობრიობისათვის უბადლო მაგალითი იქნება.

თევეჰიდი

თევეჰიდი ნიშნავს ალლაჰის უნიკალურობასა და ერთადერთობას. ეს არის იმანის (რწმენის) მთავარი ნაწილი და ყურანში მშვენივრად არის ახსნილი: **“თევე: ის, ალლაჰი, ერთადერთია! ალლაჰი „სამედი“ (ანუ ის არაფერზეა დამოკიდებული, პირიქით, ყველაფერი მასზეა დამოკიდებული)! არ შობილა და არც უშვია (მშობელი არ ყოფილა) და არც არავინ ყოფილა ბადალი მისი”.** (სურა 112, იჰლასი) თევეჰიდი არის რწმენის ყველაზე მნიშვნელოვანი ასპექტი. ეს ნიშნავს, რომ ყველაფერი, რაც არსებობს, არის ალლაჰის გაჩენილი. ის არის ხელმძღვანელობის ერთადერთი წყარო ადამიანთათვის. თევეჰიდი არის ალლაჰისა და მისი მთლიანი ძალაუფლების რწმენა. ალლაჰი არის ყველაფრის მცოდნე, ყველაზე დიადი და ძლევამოსილი. ის არის მონყალე, მწყალობელი და ყველას მოყვარული. ის ჩვენთანაა ყოველთვის. ის ჩვენ გვხედავს, მაგრამ ჩვენ მას ვერ ვხედავთ. ის იყო, არის და ყოველთვის იქნება. ის არის პირველი და უკანასკნელი. მას არ ჰყავს არანაირი მოზიარე, ვაჟი ან ქალიშვილი, არ ჰყავს დედ-მამა. ის გვაძლევს ჩვენ ცხოვრებას და ისევ გვართმევს. ყველა მასთან დაბრუნდება სიკვდილის შემდეგ. მუსლიმის პირველი ვალდებულება რწმენის გამოცხადებაა. ამისთვის მან უნდა თქვას და უნდა სჯეროდეს გულში - **„ლაა ილაჰე ილლა-**

ლლაჰუ მუჰამმედუნ რასულულლაჰ“ (არ არსებობს ღვთაება თვინიერ ალლაჰისა და მუჰამმედი არის ალლაჰის შუამავალი). ამ არაბულ ნათქვამს ჰქვია ქელიმეი თევეჰიდი, ანუ რწმენის აღიარება. აღიარების ორი სახე არსებობს: 1. ლაა ილაჰე ილლალლაჰ. 2. მუჰამმედუნ რასულულლაჰ. პირველი ნაწილი იყოფა კიდევ ორ ასპექტად: უარყოფითი და დადებითი. **„ლაა ილაჰე“** არის უარყოფითი ასპექტი, **„ილლალლაჰი“** - კი დადებითი.

მორწმუნემ პირველ რიგში უნდა გაი-სუფთავოს გული სხვა ღმერთის არსებობის ფიქრებისგან. მხოლოდ ამის შემდეგ დაიჯერებს ერთადერთი ღმერთის, ალლაჰის არსებობას. მოდი განვიხილოთ ეს მაგალითში. ვთქვათ, ჩვენ გვაქვს მინის ერთი ნაწილი, რომელიც ბურჩქებითაა დაფარული და გვინდა, რომ იქ მოვიყვანოთ ხორბალი. თუ ჩვენ მას დავთესავთ მინის განმენდის გარეშე, არ უნდა გვექონდეს იმედი, რომ კარგ მოსავალს მივიღებთ. ანუ პირველ რიგში რა უნდა გავაკეთოთ? ჩვენ უნდა გავასუფთავოთ მინა, გავათავისუფლოთ ბურჩქებისგან და მოვამზადოთ ნიადაგი დასათესად. სწორედ ამის შემდეგ შეგვიძლია კარგ მოსავალს ველოდოთ. ასეა ადამიანის გულიც. თუ გული სავსეა არასწორი ღმერთის რწმენით, ჩვენ არ უნდა ველოდოთ, რომ მივიღებთ მისგან

წყალობას. ამიტომაც საჭიროა, გული მთლიანად გაინმინდოს სხვა ღმერთების რწმენისგან. ვრცელ და დიდებულ სამყაროში ყველაფერი თვალნათლივ გვაჩვენებს, რომ არსებობს ერთადერთი გამჩენი და განმკარგველი. როცა ჩვენ ვფიქრობთ სისტემის უნიკალურობასა და სრულყოფილებაზე სამყაროში, ვხედავთ, რომ არ არსებობს არანაირი დარღვევები მასში. მზე, მთვარე და გალაქტიკა მთლიანად ემორჩილება ერთადერთ განმკარგველს. მთელი სამყარო ემორჩილება მის კანონებს. სისტემაში არის აბსოლუტური ჰარმონია. ყველაფერი არის თავის ადგილზე. ეს ყველაფერი კი თვალნათლივ ამტკიცებს დიადი ძალაუფლების არსებობასა და რეგულაციას. სხვა გამჩენი რომ არსებობდეს პლანეტაზე, მაშინ იქნებოდა უფრო მეტი ქაოსი. არც ერთი ინსტიტუტი იარსებეს, თუ მას ეყოლება ერთი და იმავე ძალაუფლების მქონე, ერთზე მეტი მმართველი, ისევე როგორც მანქანას ვერ ატარებს ერთზე მეტი მძღოლი ერთსა და იმავე დროს. სამყარო შედგება მრავალი პლანეტისა და ვასკულაებისგან. მათ ყველა კომპონენტს აქვს საერთო საფუძველი და მიზანი, რადგან სამყარო წინასწარგანსაზღვრულად გააჩინა ერთმა აბსოლუტურმა ძალამ. სამყაროში ყველაფერი მიმდინარეობს ჰარმონიულად ისევე, როგორც ადამიანის ორგანიზმი. ადამიანის კიდურებს სხვადასხვა ფუნქცია აქვს, მაგრამ მთავარი არის ის, რომ შეინარჩუნოს წონასწორობა. თევზიდის-მონოთეიზმის ეფექტი, „ლა ილაჰა ილლალლაჰ“, ანუ „ქელიმეი თევზიდი“ -

ერთლმერთიანობის მაღიარებელი სიტყვა, ადამიანის ცხოვრებას ძლიერ ბიძგს აძლევს:

ა. მონოთეისტი ადამიანი სრულებით ალლაჰს სასოებს და ხდება მისი სრული მონა-მორჩილი. ალლაჰმა გააჩინა ყველაფერი, რაც არის დედამიწაზე და ცაში კაცობრიობის სამსახურისთვის. როცა ადამიანი ექცევა ალლაჰის ბრძანებების სამსახურში, მან იცის და აცნობიერებს, რომ ალლაჰმა გააჩინა ყველაფერი მის გამოსაყენებლად და სასარგებლოდ. ყურანი ცხადყოფს, რომ ალლაჰმა გააჩინა ყველაფერი დედამიწაზე და ცაში ადამიანების მსახურებისა და კომფორტისთვის. ეს ნიშნავს იმას, რომ ჩვენ მთლიანად უნდა ვმორჩილებდეთ ალლაჰს.

ბ. ის წარმოშობს და ზრდის ადამიანში თვითპატივისცემის ხარისხს, თავდაჯერებულობას და კმაყოფილებას. მორწმუნე ადამიანმა იცის, რომ ის დამოკიდებულია ალლაჰზე თავისი საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად. ადამიანს სჯერა, რომ ალლაჰია ერთადერთი, რომელიც შეუსრულებს ყველა მოთხოვნებს და არავის აქვს იმისი ძალა, რომ რაიმე ზიანი მიაყენოს მას. როდის შეუძლია მორწმუნეს იყოს თავდაჯერებული და მტკიცე? ეს შეიძლება მაშინ, როცა მიხვდება, რომ ის არავისზე არაა დამოკიდებული გარდა თავისი გამჩენისა. ის არ ჩაეარდება უიმედობაში, რადგან იცის რომ ალლაჰი წყალობას მოიღებს მასზე მაშინ, თუ ის ნამდვილად მორჩილებაშია.

გ. რწმენა ადამიანს თავმდაბალსა და მოკრძალებულს ხდის. ის არასდროს არის ამაყი და ქედმაღალი. მას მთლიანად სწამს, რომ ყველაფერი დედამიწაზე ეკუთვნის ალლაჰს და მხოლოდ ის განაგებს ყველაფერს. მან ასევე იცის, რომ რაც არსებობს და რაც ხდება, ყველაფერი ალლაჰისგან არის. ამიტომ არანაირი მიზეზი არ არსებობს სიამაყისთვის და ქედმაღლობისთვის.

დ. თევჭიდის რწმენა ადამიანს პასუხისმგებლობით დატვირთულსა და მოტივირებულს ხდის. მორწმუნემ იცის, რომ გამჩენის ბრძანებებს უნდა დაემორჩილოს ამიერი ბედნიერებისთვის და ასევე იმიერი ნეტარებისთვის.

ე. ის ხდის ადამიანს მამაცსა და გულადს. ის შლის ადამიანის გონებიდან სიკვდილის შიშს. მან იცის, რომ ღვთის წიაღ დადგენილია სიკვდილის დრო და ვერავინ,

გარდა ალლაჰისა, ვერ მიაყენებს ზიანს ადამიანის უსაფრთხოებას. ასე რომ, თუ ის მორწილებაშია, მაშინ მას არაფერი აქვს სანერივულო. ის აგრძელებს თავისი მოვალეობების შესრულებას ყველანაირი შიშის გარეშე.

ვ. მორწმუნე ქვეცნობიერად გრძნობს, რომ ის არის სამყაროს ნაწილი. იგი სამყაროში არის მოვლენილი საუკეთესო არსებად. რწმენა აფართოებს ჰორიზონტსა და მის თვალთახედვას.

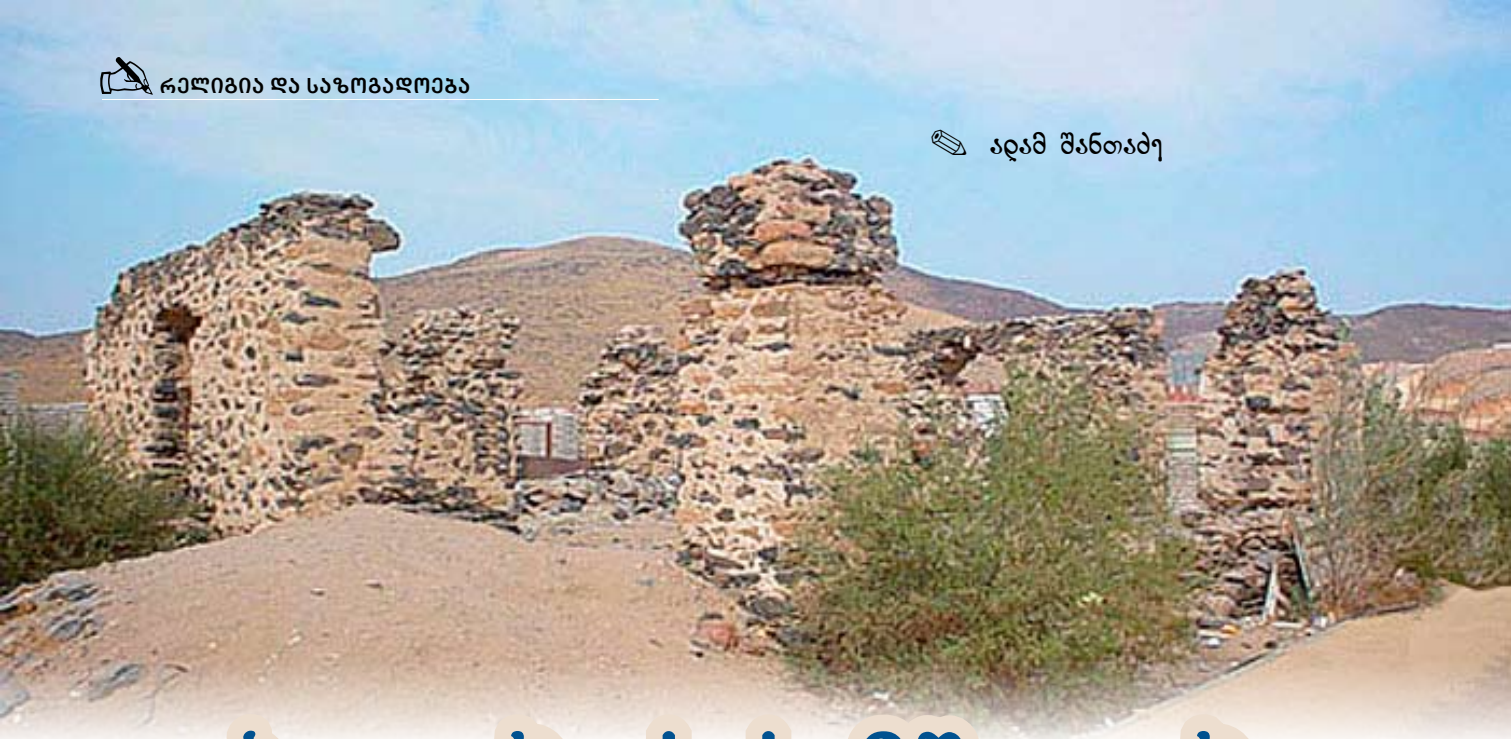
ზ. ის წარმოქმნის ადამიანში ძლიერ ჟინს, მოთმინებასა და სიმტკიცეს. მორწმუნე ხდება დამოუკიდებლად მოაზროვნე და იგი ეცდება ყველანაირად, რომ ღვთის კმაყოფილება დაიმსახუროს. წარმოიდგინეთ ნავი, რომელსაც აქვს რეზინა და ხელმძღვანელობს მის მოძრაობას: რეზინის კონტროლქვეშ ნავი ამაყად დადის ტალღებზე, მაგრამ თუ ეს ნავი არ კონტროლდება რეზინით, ის წავა ყველა მიმართულებით, საითაც თითოეული ტალღა წაიყვანს. მარტივად რომ ვთქვათ, როცა მორწმუნე თავის თავს ღმერთს უძღვნის, ის ყველა ცხოვრებისეულ დაბრკოლებას უშიშრად უდგება. მაგრამ თუ ის არ ემორჩილება ღმერთს, ის ემორჩილება არასწორ ღვთაებას და აქვს შიში, მაგალითად სამსახურის დაკარგვის, საშიშროების შიში, შიმშილის შიში და ასე შემდეგ. როცა ადამიანს სჯერა ალლაჰის, მის ცხოვრებაში არ არსებობს მსგავსი შიშები.

თ. ლაა ილაჰე ილლაღლაჰ-ის ყველაზე მნიშვნელოვანი ეფექტი რწმენისა არის ის, რომ ის ყველანაირად აიძულებს ადამიანს, რომ მორწილებდეს ალლაჰის ბრძანებებს. თევჭიდის მაღიარებელი დარწმუნებულია, რომ ალლაჰმა უწყის და ხედავს ყველაფერს და მას არ შეუძლია დაუძვრეს ღვთიურ კონტროლს ერთი ნუთითაც კი. ნამდვილი მორწმუნე არ ჩაიდენს ცოდვას,

თუნდაც შუალამეს, რადგან მას სჯერა, რომ ალლაჰი ხედავს მას ყველგან. თევჭიდის მაღიარებელი ეძიება ყველა საშუალებას, რომ თავისი საქციელითა და მოქმედებით ღვთის კმაყოფილება დაიმსახუროს. ისლამში უმთავრესი კომპონენტი ერთღმერთიანობაა, ანუ თევჭიდის აღიარება, რწმენა და შესაბამისად ცხოვრება. ჩვენ ვართ ალლაჰის მსახურები. ჩვენ უნდა შევასრულოთ ის, რისიც გვჯერა. ჩვენ გვჯერა, რომ ალლაჰმა გააჩინა სამყარო და ის არის უთუო ზედამხედველი და განმგებელი. ყველაფერს ალლაჰმა დაუდგინა თავისი კურსი, რომელსაც ქვია „ყადერი“. არაფერი ხდება მისი ცოდნისა და ნების გარეშე. ყველა არსების ბედი დადგენილია ღვთის ნიაღ. მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ადამიანს არ აქვს თავისუფალი ნება. ისიც ვიცით, რომ ალლაჰი არაფერს გვაიძულებს. ჩვენზეა დამოკიდებული, დავემორჩილებით, თუ არ დავემორჩილებით მას, თუმცა ესეც ცნობილია მისთვის. მაგრამ ის, რომ ალლაჰმა უწყის, რის გაკეთებასაც ვაპირებთ, იმას არ ნიშნავს, რომ ჩვენ არ გვაქვს არჩევანის თავისუფლება. ადამიანმა არ იცის, რა არის მისი ბედისწერა. მას აქვს უფლება, რომ აირჩიოს ის ცხოვრება, რომლითაც იცხოვრებს. განკითხვის დღეს ჩვენ ჩვენი ზრახვების მიხედვით განგვსჯიან. თუ ჩვენ ღვთის დადგენილ ნორმებს გავყევით, მაშინ დავჯილდოვდებით, თუ არა და დავისჯებით. ყადერის აღიარებით ჩვენ ვრწმუნდებით, რომ ალლაჰი ყველაფრის აბსოლუტური ზედამხედველი და განმგებელია. ის წყვეტს, რა არის კარგი და რა ცუდი. ალლაჰმა წინასწარ უწყის ადამიანის ბედისწერა, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ჩვენ არ შეგვიძლია გავაკეთოთ ის, რაც მოგვწონს. ჩვენი ვალია, ვემორჩილებდეთ ღვთიურ ნორმებს, რომლებიც შუამავალთა მეშვეობით ზემოგვევლინა. დიადმა ღმერთმა ადამიანს მიანიჭა თავისუფლება. ჩვენ თავისუფლები ვართ კარგისა და ცუდის არჩევანში. ჩვენ გავსამართლებით ჩვენი არჩევანის გამო განკითხვის დღეს. ალლაჰმა უწყის ყველაფერი. ის არის ერთადერთი, რომელსაც თავისი გაჩენილების გასამართ-

ლება ძალუძს. ის უბრძანებს კაცობრიობას, რომ მიჰყვეს ღვთიურ ხელმძღვანელობას. ალლაჰმა უწყის, რა მოხდება თითოეული ადამიანის ცხოვრებაში, რამეთუ იგი ყოვლისმცოდნე და ბრძენია, მაგრამ ჩვენ ეს არ ვიცით. ხანდახან ხდება ისეთი რამ, რაზეც ჩვენ არანაირი გრძნობა არ გვაქვს. რატომ ხდება წყალდიდობები და მიწისძვრები? რატომ იტანჯება მსოფლიოში მრავალი ადამიანი შიმშილით, სიკვდილით? რა ხდის ერთ ადამიანს კარგს და მეორეს კრიმინალს? ამ კითხვებზე პასუხები ჩვენ არ ვიცით. ამაზე ჩვენ გვაქვს ძალიან მცირე ცოდნა, მაგრამ ალლაჰმა უწყის ყველაფერი. დროის ფლანგვა გამოვა, თუ ამ ყველაფერში ალლაჰს დავადანაშაულებთ, რადგან მიზეზები არ ვიცით, თუ რატომ ხდება ეს ყველაფერი. ჩვენ შეუდრეკელნი უნდა ვიყოთ ჩვენი გამჩენის მიმართ და უნდა დავეხმაროთ ხალხს, რომელიც ამ გაჭირვებაში იქნება. ჩვენ ვერ გავიგებთ ალლაჰის განგებას. უაზროა იმაზე კამათი, რომ ადამიანს ქმედება არ არის თავისუფალი და ვაიძულებთ ადამიანს ისე მოიქცეს, როგორც ჩვენ გვინდა. ჩვენ ვწყვეტთ, რაც გვინდა და ჩვენვე ვართ ამ საქციელებზე პასუხისმგებელი. საქციელების თავისუფლება კი იმას არ ნიშნავს, რომ ალლაჰმა არ უწყის, რას ვაკეთებთ და რას არა. იგი ხომ ყოვლისმცოდნეა.

ჰუდუიბიის სამშვიდობო შეთანხმება

ჰუდუიბიის შეთანხმება იყო პირველი დაზავება მექელ ურწმუნოებსა და მუსლიმებს შორის. მანამდე მათ შორის სამშვიდობო ზავი არასოდეს შემდგარა. აღნიშნული შეთანხმება შედგა მექასთან ახლომდებარე სოფელ ჰუდუიბიში, რის გამოც მას „ჰუდუიბიის შეთანხმება“ ეწოდა. მართალია, მუსლიმები მექელი წარმართების მხრიდან აუტანელი ზეწოლის შედეგად მედინაში გადასახლდნენ და ცოტათი შვებით ამოისუნთქეს, მაგრამ მექელებმა არც ეს იკმარეს და მედინაშიც ხშირად ესხმოდნენ თავს. არაბეთის ნახევარკუნძულზე მცხოვრები ტომები მაგალითს ყურეიშებისგან ღებულობდნენ, რასაც ყურეიშები აკეთებდნენ, ისინიც იმაში ბაძავდნენ. ამიტომ სხვადასხვა ტომის ხალხში ისლამის გავრცელებისათვის, პირველ რიგში, ყურეიშებთან მშვიდობიანი ურთიერთობის დამყარება იყო საჭირო. შესაბამისად, ჰუდუიბიის სამშვიდობო ხელშეკრულებას ისტორიული მნიშვნელობა ჰქონდა.

შუამავალმა (ს.ა.ს.) ნახა სიზმარი, რომლის მიხედვითაც მუსლიმები მექაში ჩასვლას და ქაბაში მოლოცვას შეძლებდ-

ნენ. 628 წლის 13 მარტს მუსლიმებისგან შემდგარი 1400 კაციანი ჯგუფი მედინადან მექასკენ გაუდგა გზას. მათი მიზანი იყო მშვიდობიანად მექაში ჩასვლა და ქაბაში მოლოცვა. შუამავალმა (ს.ა.ს.), მექელებს, რომ არ შეშინებოდათ, ყველა თანამიმდევარი გააფრთხილა, იარაღი არ აესხათ, მხოლოდ თითო ხმალი წაეღოთ თან, რაც იმდროისათვის უბრალოდ მგზავრის იარაღად ითვლებოდა.

მუსლიმებს მექა ძალიან ენატრებოდათ. 6 წელი საკუთარი მშობლიური ქალაქი არ ენახათ. ისინი უდიდესი სიხარულითა და აღფრთოვანებით მიდიოდნენ მექაში. ზოგიერთ მათგანს ოჯახის წევრები ჯერ კიდევ იქ ჰყავდათ.

მუსლიმების მედინადან მექაში გამგზავრების ამბავი მალევე შეიტყვეს მექელებმა წარმართებმა და პანიკაში ჩავარდნენ. გადანყვიტეს, რაც არ უნდა დაჯდომოდათ, მუსლიმები მექაში არ შეეშვათ. რამდენიმეკაციანი რაზმი შეკრიბეს, მექადან გავიდნენ და ახლომდებარე სოფელ ჰუდუიბიში დახვდნენ მუსლიმებს. ერთ-ერთი

მათგანი კი მუსლიმებთან მიაგზავნეს იმის გასაგებად, თუ რა მიზნით მოდიოდნენ ისინი მექეაში. შუამავალმა (ს.ა.ს.) მექეელებს შეუთვალა, რომ საომრად არ მიდიოდნენ, მათი მიზანი მხოლოდ ქაბას მონახულება და მოლოცვა (უმრა) იყო. თუ სურვილს გამოთქვამდნენ, მათთან, გარკვეული ვადით, სამშვიდობო შეთანხმების გასაფორმებლადც მზად იყვნენ. თავის მხრივ ყურეიშის დიდგვაროვნებსაც არ სურდათ მუსლიმებთან საომარ ვითარებაში ყოფნა, რადგანაც ომებისგან საკმაოდ დასუსტებული იყვნენ. ამიტომ დაზავებაზე თანხმობა განაცხადეს.

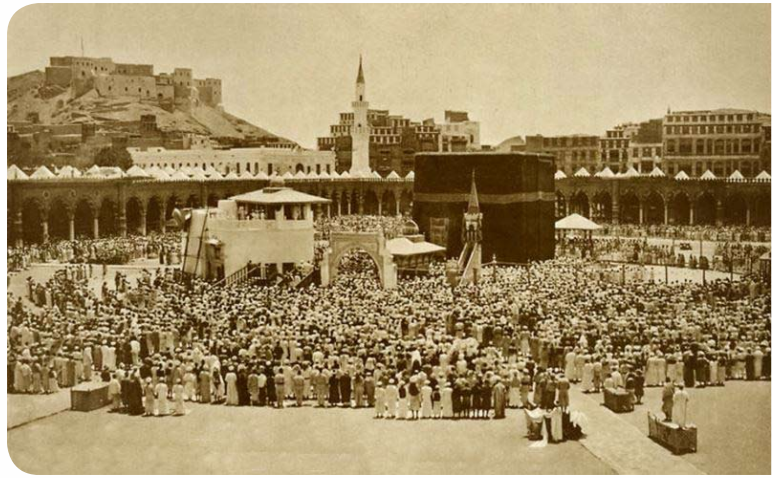
ჭუდეიბის შეთანხმება მხარეებმა დიდი კამათისა და მსჯელობის შემდეგ შეადგინეს. შეთანხმების ძირითადი პუნქტები შემდეგნაირად ჩამოყალიბდა:

1. ეს შეთანხმება იდება 10 წლის ვადით. ამ დროის განმავლობაში მხარეები თანხმდებოდნენ მშვიდობიანად ეცხოვრათ და ერთმანეთს თავს არ დასხმოდნენ.

2. ამ წელს მუსლიმებმა უარი უნდა თქვან ქაბაში შესვლაზე. სამაგიეროდ მომდევნო წელს შეეძლებათ ჩასვლა ქაბაში 3 დღით, უიარაღოდ შესვლა და ჰაჯის რიტუალის შესრულება. ამ პერიოდში ყურეიშები მექას დატოვებდნენ.

3. თუ რომელიმე მექეელი ისლამს მიიღებდა და მუსლიმებს შეაფარებდა თავს, მუსლიმები ვალდებული იყვნენ, უკან გადაეცათ მექეელებისთვის, ხოლო თუ რომელიმე მუსლიმი ისლამს უარყოფდა და მექეელებს შეაფარებდა თავს, მათ არ ჰქონდათ უკან გადაცემის ვალდებულება. მხარეებს ეძლეოდათ შესაძლებლობა, სასურველი ტომის მფარველობის ქვეშ შესულიყვნენ.

შთანხმებას იქ მყოფმა მუჰაჯირთა და ენსართა ნაწილმა მოაწერა ხელი. ალის ხელშეკრულების პირობები უმძიმდა, რამდენჯერმე კალამიც კი დააგდო ძირს. ვითარებას ისიც ამძიმებდა, რომ ყურეიშების ლიდერი - სუჰეილი პრეტენზიას აცხადებდა ხელშეკრულებიდან სიტყვა შუამავალი ამოეღოთ და მის ნაცვლად მუჰამედ იბნი აბდულლაჰი (აბდულლაჰის შვილი მუჰამედი) ჩაენერათ, რადგანაც ისინი არ აღიარებდნენ მუჰამედს შუამავლად. შუამავა-

ლი (ს.ა.ს.) დათანხმდა და განაცხადა, თქვენ მაღიარებთ თუ არა, ამას არა აქვს არსებითი მნიშვნელობა, მე მაინც ალლაჰის შუამავალი ვარო. ალიმ ველარ მოითმინა, კალამი საბოლოოდ დააგდო ძირს და მტკიცედ განაცხადა, რომ ამას არ გააკეთებდა. შუამავალმა (ს.ა.ს.) სთხოვა, ფურცელზე ეჩვენებინათ ის ადგილი, სადაც სიტყვა შუამავალი ეწერა, საკუთარი ხელით გადაშალა და აბდულლაჰ იბნი მუჰამედი ჩაანერინა. ამ დროს საიდანაც ყურეიშელთა ლიდერის შვილი, ებუ ჯენდელი, მივიდა, რომელიც გამუსლიმებულიყო და მექეელთა მხრიდან აგრესიის სამიზნეს წარმოადგენდა. იგი მექეელებს გაექცა და მუსლიმებთან მივიდა თავის შეფარების მიზნით. ყურეიშელთა ლიდერმა სუჰეილმა შუამავალს (ს.ა.ს.), ხელშეკრულების პირობისამებრ ებუ ჯენდელის უკან გადაცემა მოსთხოვა, წინაღმდეგ შემთხვევაში შეთანხმების გაუქმებით დაემუქრა. შუამავალმა (ს.ა.ს.) სთხოვა, როგორც გამონაკლისი, ეს ერთი შემთხვევა დაეშვათ, მაგრამ ამაოდ. სუჰეილი თავისას არ იშლიდა. საბოლოოდ ებუ ჯენდელი მექეელებს გადასცეს. ებუ ჯენდელმა იცოდა, თუ რა ელოდა მექაში დაბრუნების შემთხვევაში და შუამავალს მიმართა: იმის გამო, რომ მუსლიმი გავხდი, მექეელებმა საშინლად მანამეს, მათგან თავი ვიხსენი და თქვენთან მოვედი. ნუთუ კვლავ გამიმეტებთ წამებისთვის? შუამავალმა (ს.ა.ს.) იგი გაამხნევა და ასე უთხრა: „ებუ ჯენდელ, მოითმინე და ღმერთს მიენდე, ღმერთისგან იმედი ნუ გადაგეწურება, ის აუცილებლად დაგვეხმარება. ჩვენ მუსლიმები ვართ და შეთანხმების

პირობების დარღვევა არ შეგვეფერება.“

ამ მოვლენამ მუსლიმების მოთმინებას საბოლოოდ დაუსვა წერტილი და ვითარება უკიდურესად გამწვავდა. მომხდარის გამო მუსლიმებმა შუამავალს (ს.ა.ს.) უსაყვედურეს კიდევ. კეთილშობილმა ომარმა მღელვარებისგან თავი ვეღარ შეიკავა და ხმამაღალი საუბარიც კი ჰქონდა შუამავალთან (ს.ა.ს.).

ასე იყო თუ ისე, შუამავალმა (ს.ა.ს.) შეთანხმებას ხელი მოაწერა და მხლებლებს მსხვერპლის შეწირვისა და თმების გაკრეჭისკენ მოუწოდა. თუმცა არც ერთი მათგანი ადგილიდან არ განძრეულა. მათი ამგვარი საქციელი ხელშეკრულების მძიმე პირობებისგან იყო გამომდინარე.

თანამიმდევართა ასეთი საქციელის გამო შუამავალი (ს.ა.ს.) ძალიან დამწუხრდა, კარავში შევიდა და საკუთარ მეუღლეს - უმმუ სელემეს მოუყვა მომხდარის შესახებ. უმმუ სელემემ ურჩია, არავისთვის არაფერი

ეთქვა, კარავიდან გასულიყო და თვითონ შეესრულებინა ყველა საჭირო პროცედურა. შუამავალიც (ს.ა.ს.) ასე მოიქცა. ცოტა ხნის შემდეგ კი თანამიმდევრებმაც, ერთი მეორის მიყოლებით, თმაც გაიკრიჭეს და მსხვერპლიც შესწირეს.

მიუხედავად იმისა, რომ ჰუდეიბიეს შეთანხმება გარეგნულად თითქოს მუსლიმების სანინალმდევრად გამოიყურებოდა, იგი მაინც ისტორიული და მნიშვნელოვანი იყო მუსლიმების განვითარებისა და წინსვლისათვის. ამ ხელშეკრულების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი დადებითი მხარე იყო ის, რომ მექქელებმა მუსლიმები აღიარეს როგორც თანასწორი და თანაბარი მხარე. მანამდე მათი მხრიდან მსგავს აღიარებას ადგილი არ ჰქონია. ამას ემატებოდა ის გარემოებაც, რომ 10 წელი ბრძოლა არ იწარმოებოდა, რაც მუსლიმებს საშუალებას მისცემდა, მშვიდობიან პირობებში ისლამის გავრცელებაზე ეზრუნათ. ამ შეთანხმებით შუამავალმა (ს.ა.ს.) უპირატესობა მშვიდობას მიანიჭა, რადგანაც ისლამი არ იყო მახვილზე დამყარებული რელიგია და მისი გავრცელება, მუსლიმთა განვითარება, მხოლოდდამხოლოდ მშვიდობის არსებობის პირობებში იქნებოდა შესაძლებელი. მართლაც, ხელშეკრულების გაფორმების შემდეგ მექქელებსა და მედინელ მუსლიმებს შორის ურთიერთობები აღსდგა როგორც სავაჭრო, ისე სხვა სფეროებში. ხელშეკრულების დადებიდან მექას გათავისუფლებამდე 2 წელიწადში ბევრად მეტი ადამიანი შევიდა მუსლიმთა რიგებში, ვიდრე მანამდე მთელი 19 წლის განმავლობაში. ადამიანები დარწმუნდნენ იმაში, რომ ისლამი მშვიდობისმყოფელი სარწმუნოება იყო.

შუამავალი (ს.ა.ს.) მუსლიმებთან ერთად კიდევ სამი დღე გაჩერდა ჰუდეიბიეში

და შემდეგ კვლავ მედინაში გაემგზავრა. რასაკვირველია, მუსლიმები ძალიან წუხდნენ იმის გამო, რომ საკუთარი ქალაქისა და ოჯახების მონახულება ვერ შეძლეს. თუმცა, რამდენიმედღიანი დამქანცველი მგზავრობის შემდეგ, მედინას მისადგომებთან, შუამავალს (ს.ა.ს.) შემდეგი აიათები მოევლინა, რაც მუსლიმებს სამომავლო გამარჯვებას აუწყებდა: „უჩვენლად, ჩვენ გიბოძეთ შენ ცხადი გამარჯვება. მოგიტევოს ალლაჰმა შენი ცოდვები, როგორც წარსულის, ასე მომავლის, რომ სრულად მოიღოს თავისი წყალობა შენზე და დაგადგინოს ჭეშმარიტ გზაზე, და რომ შეგენიოს შენ ალლაჰმა უძლიერესი შენევნით. იგია, რომელმაც ზეგარდმოავლინა სიმშვიდე მორწმუნეთა გულებში, რათა განემტკიცებინა მათი რწმენა. ალლაჰს ეკუთვნის ლაშქარნი ცათა და ქვეყნის. ალლაჰი ყოვლისმცოდნეა, ბრძენია!“ (ფეთიჰი 48/1-4) ეს გამარჯვება, სულ მალე, მექას გათავისუფლების მომასწავებელი იყო.

უნდა აღინიშნოს, რომ შუამავალი (ს.ა.ს.) ხელშეკრულების პირობებს უფრთხილდებოდა და ზედმინევნით იცავდა. მექელები კი ხშირად სხვადასხვა პუნქტების ამოღებას, ან შეცვლას ითხოვდნენ. მუსლიმებისთვის განსაკუთრებით მძიმე იყო შეთანხმების ორი პუნქტი, რომლის მიხედვითაც ისინი მომავალ წლამდე მექას ვერ მონახულებდნენ და თუ რომელიმე მექეელი ისლამს აღიარებდა და მედინაში მათ შეაფარებდა თავს, ვალდებულნი იყვნენ, უკან გადაეცათ მექელებისთვის. მექელებს კი მსგავსი ვალდებულება არ ჰქონდათ. თუმცა, სულ მოკლე დროში, ორივე მუხლი მუსლიმების სასარგებლოდ გადაიჭრა.

მუსლიმები, რომლებიც ისლამის აღიარ-

რების შემდეგ მექადან გამორბოდნენ და, შეთანხმებიდან გამომდინარე, მედინაშიც ვერ ჩადიოდნენ, მექასა და მედინას შორის, ზღვის პირას ერთ ადგილას დაბანაკდნენ და დაიწყეს ცხოვრება. სწორედ იქიდან გადიოდა სავაჭრო ქარავნების გზა, რომლის გამოც მექეელ მექარავნებს საფრთხე ემუქრებოდათ. ამიტომ შუამავალს (ს.ა.ს.) მიმართეს თხოვნით, შეთანხმებიდან ის პუნქტი ამოეღოთ, რომელიც მუსლიმებს მექეელების უკან გადაცემას ავალდებულებდა, არადა თავის დროზე აღნიშნული პუნქტი მათივე დაჟინებული თხოვნით ჩაიწერა.

შეთახმების გაფორმებიდან ერთი წლის შემდეგ მუსლიმები ჩავიდნენ მექაში, ქაბაში შევიდნენ და ჰაჯობის რიტუალიც შეასრულეს. როგორც შეთანხმებით იყო გათვალისწინებული, ისინი იყვნენ იარაღის გარეშე და მხოლოდ სამი დღით დარჩნენ. სამი დღის შემდეგ კი უკან დაბრუნდნენ. მათ სიხარულს საზღვარი არ ჰქონდა, რადგანაც 7 წლის განმავლობაში მშობლიური ქალაქი თვალთ არ ჰქონდათ ნანახი.

კაცობრიობის უბედო მატალითი მუჰამედ

შუამავალი ﷺ

ყოვლადღლიერი, ბრძენი, უზენაესი ალაჰი მუჰამედ შუამავალს ﷺ ყურანში ასე მიმართავს:

„(მუჰამედ!) არ წარგვიგზავნიხარ შენ, თუ არა მოწყალეად სამყაროთათვის!“ (სურა ენბი, 21/107).

„ჰეი, შუამავალო! შეჭველად, ჩვენ წარგზავნეთ მოწმედ, მახარობლად და შემგონებლად, და მომწოდებლად ალაჰისკენ, ნებითა თვისა და მანათობელ ლამზრად!“ (სურა აჰზაბი, 33/45-46).

„და შეჭველად, შენთვის საზღაურია გამოუღევი, და შეჭველად, შენ ადგახარ უმაღლეს ზნეობას!“ (სურა კალემი, 68/3-4).

„ვფიცავ, ალაჰის შუამავალი კარგი მაგალითი იყო თქვენთვის, ვინც ისწრაფვოდა ალაჰისკენ და უკანასკნელი დღისკენ და ხშირად ახსენებდა ალაჰს!“ (სურა აჰზაბი, 33/21).

„ჰეი თქვენ, რომელთაც ირწმუნეთ! დაემორჩილეთ ალაჰს და დაემორჩილეთ შუამავალს და არ ჰქმენით ამაოდ საქმენი თქვენი.“ (სურა მუჰამედი, 47/33).

„და ვინც ჰმორჩილებს ალაჰსა და მის შუამავალს, მაშინ ისინი იმათთან ერთად იქნებიან, რომელთაც სიკეთე უბოძა ალაჰმა: შუამავალთა, მართალთა, შეჰიდებთა და ღვთისმოსავთა გვერდით. და რა მშვენიერი მოყვასნი არიან ეგენი!“ (სურა ნისა, 4/69).

„შეჭველად, ალაჰი და ანგელოზები ლოცავენ შუამავალს, ჰეი თქვენ, რომელთაც ირწმუნეთ! დალოცეთ იგი და მიესალმეთ მხურვალედ!“ (სურა აჰზაბი, 33/56).

ალაჰმა უბედო და სამაგალითო პი-

როვნების სახით კაცობრიობას სამუდამო სიმშვიდე და ჭეშმარიტების უჭკნობი სინათლე უძღვნა. უსასრულო ლოცვა და დიდება მას.

უდიდესმა ალაჰმა მუჰამედ შუამავალი (ს.ა.ს.) კაცობრიობას ყველაზე კრიტიკულ მომენტში მოუვლინა, იმ დროს, როცა სამყარო უმეცრებისა და უსამართლობის ბურუსში იყო, ეს იყო ადამიანთა მოდგმისათვის მოვლენილი უთვალავი ვარსკვლავების, მზის, მთვარის ხელმეორედ მანათობელი და ღვთიური სინათლე. ალაჰმა მუჰამედ შუამავალი (ს.ა.ს.) კაცობრიობას უცოდინრობის, უვიცობის, დაუნდობლობისა და საზოგადოების გადაგვარების, თავიანთი უვიცობით პირუტყვის დონემდე დაცემის პერიოდში სამყაროს თვალმიუწვდომელი ცის კაბადონიდან ვარსკვლავით აჩუქა.

უდიდესმა ალაჰმა შუამავალი სულიერსა და უსულოს, ქვასა და ხეს, ზღვასა და ხმელეთს, დროსა და ადგილს, განსაკუთრებით კი კაცობრიობას სამუდამო და უსასრულო წყალობად მოუვლინა. ის გახდა საბაბი-სიუხვის, ბარაქიანობის, შეცოდების, თანაგრძნობის, გადარჩენის და ჭეშმარიტებისა.

ეს ისეთი წყალობაა, რომლის მიმართ სიყვარულითა და თანაგრძნობით განმსჭვალულია არა მარტო კაცობრიობა, არამედ ყველა სულიერი თუ უსულო არსება.

ეს წყალობა ჩვენს გონებასა და გულებში სიცოცხლის უსასრულობაა. მან უძღვნა კაცობრიობას ყველაზე გამორჩეული მეხოტბეები, როგორც უსასრულო სიუხვისა და უძვირფასესის წყარო.

ეს წყალობაა, რომლის მეშვეობითაც არა მარტო შუამავალი, არამედ უსასრულო

ჭეშმარიტების გზის მაჩვენებელი - ყურანი გვებოძა.

ეს წყალობა ქორფა, ნორჩი და დაუჭკნობელი კვირტია, რომელიც თავიდან ბოლომდე განმსჭვალულია ღვთიური საოცრებით.

ეს წყალობაა, რომელიც უვიცობის ხანაში დაუმორჩილებლობის კვამლის ბურუსში ჩაძირულ და სულით განამებულ ადამიანებს, მის მიერ გახსნილი ცოდნის კარებიდან უსაზღვრო და უკიდევანო ცისკენ გაფრენაში დაეხმარა და ახალი სიცოცხლით სუნთქვა დააწყებინა. კაცობრიობის გულქვაობა მისი უწმინდესი ხელების შეხებით გალღვა. გულები, რომლებიც ჭუჭყითა და ჟანგით იყო დაფარული, მისი მეშვეობით სიყვარულის აკვნად იქცა.

ის მთელი სამყაროსათვის მიძღვნილი წყალობაა, საჩუქარია, ძღვენია. ის არის გზა ღმერთთან მიახლოებისა და მისი წყალობის ღირსად გახდომისა.

მთელი სიცოცხლის განმავლობაში ჩვენს გულებში წმინდა მუჰამედ შუამავალი (ს.ა.ს.) უნდა იქცეს ჩვენი სიცოცხლის მარადიულ ნაწილად. ის, როგორც უბადლო პიროვნება, თითოეული ჩვენგანის პიროვნებად ჩამოყალიბებაში ერთადერთი მაგალითი უნდა იყოს.

ამისათვის საჭიროა, მისი ახლოს გაცნობა, იმდენად ახლოს, რომ ჩვენი მაჯისცემა მისი გულისცემით უნდა ფეთქავდეს ისევე, როგორც მასზე ღრმად შეყვარებული მეგობრებისა და ადამიანების გულები ფეთქავს. ის იმდენად სრულყოფილი ქმნილებაა, რომ ვერ მივუახლოვდეთ, მაგრამ მის გზაზე მიყოლაც დიდი ბედნიერებაა. ამ უდიდესი და უბადლო პიროვნებისაგან ადამიანმა ცოტაოდენი მგრძნობელობის აღქმა რომ შესძლოს, ეს მარადიული სიყვარულის მოპოვების საწინდარია. იმისათვის, რომ უფრო უკეთ გავიცნოთ მისი, როგორც უბადლო პიროვნების გრძნობები, ქცევები, ხასიათები, საჭიროა მისი ცხოვრების სიღრმისეულად

შესწავლა.

ყოველი რგოლი შუამავლების მოდგმისა განმსჭვალულია ჭეშმარიტების ნაპერწკლით, კაცობრიობისათვის სიკეთედ მოვლენილი მუჰამედ შუამავლის (ს.ა.ს.) გამოჩენა კი ბედნიერების მახარობელია. სინათლე, რომელიც დიდი ხნის ლოდინად იქცა, ბოლოს და ბოლოს ჩვენი წელთაღრიცხვის 571 წელს, რაბიულ-ეველის თვის 12 რიცხვში, ადრიან დილით მოევლინა კაცობრიობას, როგორც აბდულლაჰისა და ამინეს სიყვარულის ნაყოფი, რომელმაც დიდება და სიხარული აჩუქა სამყაროს. მისი გამოჩენით ღვთის წყალობამ სამყარო აღფრთოვანებასა და უკიდევანო ბედნიერებას აზიარა. ფერი იცვალა დილამ და საღამომ, გაღრმავდა გრძნობები, სიტყვებმა მნიშვნელობები იპოვა, ყოველმა სულიერმა არსებამ და უსულო საგანმა თავისი არსი იპოვა და ეზიარა უსაზღვრო სილამაზეს. გულები აივსო სიმშვიდითა და სიუხვით, რამაც მთელი სამყარო მოიცვა. ამ ყველაფერმა მუჰამედ შუამავლის (ს.ა.ს.) არსებაში მოიყარა თავი.

ცივილიზაციისაგან შორს, უვიცი და უმეცარი პერიოდის საზოგადოებაში დაბადებული ეს წმინდა ადამიანი სიბრძნით და სამართლიანობით აღსავსე ცხოვრობდა. მან მიაღწია იმას, რასაც ვერავინ ვერასოდეს ვერ მიაღწევს. ამ სასწაულს უფროდაუფრო ამყარებს მისთვის ბოძებული ყურანი, რომელშიც ისტორიის სხვადასხვა ეპოქა და სხვადასხვა სამეცნიერო ფასეულობაა მოცემული. მთელი 1400 წლის განმავლობაში მასში არ შეცვლილა არცერთი ანბანი, ან უბრალო წერტილი. დღეს, როცა ასე განვითარებულია მსოფლიო, ყოველწლიურად არსებობს საჭიროება, მსოფლიო ენციკლოპედიები ახალი ტომებით შეივსოს, ყურანი კი უცვლელია.

იმ ობოლსა და ეკონომიკურად გაჭირვებულ შუამავალს ადამიანებისაგან არაფერი უსწავლია, მაგრამ იგი მთელ კაცობრიობას

წყალობად და უდიდეს მასწავლებლად მოეწოდებინა, მასწავლებლად, რომლისგანაც სამართალსა და ჭეშმარიტებას დღესაც სწავლობენ.

40 წელი გაუნათლებელ და ველურ საზოგადოებაში იცხოვრა. ის ღვთაებრივი თვისებები, რომლებიც მასში არსებობდა, საზოგადოებისათვის ჯერ კიდევ უცნობი იყო. შუამავლის მე-40 წელი, როგორც მისთვის ასევე კაცობრიობისათვის ყველაზე დიდი გარდატეხის წელი იყო.

ის ამაღლებული ზნეობით ცხოვრობდა. როდესაც ჰირას გამოქვაბულიდან დაბრუნდა, ღვთის წინაშე უკვე ვალდებულებები გააჩნდა. როგორც კი დაიწყო შეტყობინება შუამავლობის შესახებ, მთელი არაბეთი შიშმა და გაკვირვებამ მოიცვა, მისმა არაჩვეულებრივმა მჭევრმეტყველებამ და ორატორულმა ნიჭმა ისინი თითქოს მოაჯადოვა. პოეზიის, ლიტერატურის, მჭევრმეტყველებისა და ენამოსწრებულობის შეჯიბრებები დასრულდა. ამის შემდეგ არცერთ პოეტს არ გამოუკრავს თავისი „შედევი“ ქაბას კედელზე. ასე ჩაბარდა ისტორიას ლეგენდები.

მუჰამედ შუამავალმა (ს.ა.ს.) კაცობრიობას თავისი მოქმედებებით დაუმტკიცა, რომ უდიდესი ალლაჰის ამქვეყნად წყალობად მოვლენილი შუამავალი იყო.

ყველაზე ძლიერი მეცნიერების მიერ თავიანთი ცხოვრების განმავლობაში ჩატარებულ გამოკვლევებს სოციალურ, ისტორიულ, კულტურულ, ეკონომიკურ თუ სხვა რომელიმე სფეროში, საფუძვლად მუჰამედ შუამავლის (ს.ა.ს.) შემეცნებები ედო.

კაცობრიობას უქადაგებდა უკიდევანო მონყალებას. ამბობდა, რომ ალლაჰი ერთადერთია და მისი შემცვლელი არავინაა ქვეყნიერებაზე. ამის დასამტკიცებლად ძაღლონეს არ იშურებდა. იგი ვაჟკაცი, ძლიერი ნებისყოფის მქონე, გონებრივად და ფიზიკურად განვითარებული, სულით მდიდარი და შორსმჭვრეტელი მეთაური იყო. შუამავალი (ს.ა.ს.) კარდაკარ დადიოდა და ალლაჰის რწმენას ადამიანებს აცნობდა, მაგრამ იყო

ადამიანების კატეგორია, რომლებსაც არ სურდათ ამ ბედნიერების განცდა, ან არ იყვნენ ამის ღირსნი და შუამავალს კარებს უხურავდნენ, ისინი სამუდამო სიბნელეში ყოფნას ირჩევდნენ, უფრო მეტიც, მას ზოგჯერ ძალიან ცუდად ექცეოდნენ. მაგრამ წმინდა შუამავალი ამ უხეშ საქციელს არაფრად თვლიდა, უბრალოდ იმიტომ იყო დანალვლიანებული, რომ ეს ხალხი უცოდინრობისა და დაუდევრობის მსხვერპლი ხდებოდა. ხალხს ასე მიმართავდა:

„უთხარი: „თქვენგან ამისთვის არ ვითხოვ არანაირ საფასურს და მე არა ვარ დამკისრებელი“. (სურა სადი, 38/86)

ის ხაზგასმით აღნიშნავდა, რომ იგი ღმერთის ბრძანებებს ასრულებდა და მისი მიზანი ალლაჰის კმაყოფილების დამსახურება იყო.

ადამიანებს მუჰამედ შუამავალი (ს.ა.ს.) სიკეთისა და სამართლიანობისაკენ მოუწოდებდა და თავადაც იყო ამის მაგალითი.

ჩვენამდე მოღწეულმა ზუსტმა მტკიცებულებებმა დაგვარწმუნა, რომ შუამავლების მოდგმა ნამდვილად კაცობრიობის გასაკეთილშობილებლად და ჭეშმარიტების გზაზე დასაყენებლად გამოგზავნა უზენაესმა ალლაჰმა. მუჰამედ შუამავალი (ს.ა.ს.) განკითხვის დღის ყველაზე არაჩვეულებრივ მოვლენებს თანმიმდევრობით გვისხნის, ის ისტორიაში სინდისის თვალსაჩინო მაგალითად დარჩა. ჩვენ მაღლობელი ვართ, მოულოდნელობების წინაშე მდგარი ადამიანისთვის სხვადასხვა ბოროტების, გატაცებისა და სხვა უკეთური ცდუნების დაძლევაში დახმარებისათვის, სულის ამბოხის დაძლევაში ღმერთის იმედად ყოფნისა და ბედზე დამორჩილებისათვის, ტკივილის, მოთმინების, შეუპოვრობის, თავდადების, რწმენის, მცირედით კმაყოფილების, ალტრუიზმის, გულუხვობის, თავდაჭერილობის, აიათების წინაშე თანასწორობისა და მსგავსი უმაღლესი მორალური ფასეულობების მონიჭებისათვის. ყველა ამ თვისების მაგალითად

უდიდესმა ალლაჰმა კაცობრიობას უბოძა ყველაზე დიდი სრულყოფილება: წმინდა, სპეტაკი, უმანკო, დახვეწილი, ნატიფი და სამაგალითო ცხოვრებით მცხოვრები მუჰამედ შუამავალი. (ს.ა.ს.).

მისი ცხოვრება განკითხვის დღემდე მთელი კაცობრიობისათვის მაგალითად დარჩება. წმინდა ყურანში მის შესახებ ალლაჰი ბრძანებს:

„და შექველად, შენთვის საზღაურია გამოუღევი, და შექველად, შენ ადგახარ უმაღლეს ზნეობას!“ (სურა კალამი, 68/3-4)

მუჰამედ შუამავალი (ს.ა.ს.) მისაბაძი მაგალითია კაცობრიობისათვის. პიროვნება, რომელმაც ადამიანის ჭეშმარიტ გზაზე დაყენების მოვალეობით კაცობრიობას თავისი თავი უძღვნა მაგალითად, რომელიც მაღალი მწვერვალების დაპყრობითა და ამ მიზნებზე მიღწევით აღასრულა.

უზენაესმა ალლაჰმა წმინდა „ყურანის“ სახით კაცობრიობას შედეგური უძღვნა.

ალლაჰი ბრძანებს: **„ვფიცავ, ალლაჰის შუამავალი კარგი მაგალითი იყო თქვენთვის, ვინც ისწრაფვოდა ალლაჰისკენ და უკანასკნელი დღისკენ და ხშირად ახსენებდა ალლაჰს!“** (სურა აჰზაბი, 33/21)

მუჰამედ შუამავალმა (ს.ა.ს.) თავისი ცხოვრების ყოველი წუთი და წამი გამორჩეული სილამაზითა და არაჩვეულებრივობით გამოგვიაშკარავა. მისი ყოველი უჩვეულო და ლამაზი საქციელი საკუთარ პიროვნებაშია განსახიერებული. ამიტომაცაა, რომ თითოეული ჩვენგანი შუამავლის ცხოვრებიდან კარგ მაგალითს იღებს.

ის არის მაგალითი სარწმუნოებათა ლიდერებს შორის.

ის მაგალითია სახელმწიფო მმართველობის.

ის არის მაგალითი ღვთიური სიყვარულით მოჯადოებული ადამიანისა.

ის არის მაგალითი უზენაესი ალლაჰის მადლისა და სიკეთის მორევში ჩაძირვისა,

მის მიმართ მადლიერების, მორჩილებისა და თავმდაბლობისა.

ის არის მაგალითი ზომიერებისა, ხელგაშლილობისა, სულგრძელობისა და სიუხვისა.

ის ოჯახის სიყვარულის მაგალითია.

ის არის მაგალითი სუსტების, უბატრონოების, უმწეოების, მონების შეცოდება-განთავისუფლებისა.

მუჰამედ შუამავალმა (ს.ა.ს.) თავისი ცხოვრება უსაზღვრო ნიჭითა და სწავლებით გაატარა. მისი ცხოვრება ოკეანეა, რომელიც სავსეა სიკეთითა და ღვთაებრივი სასწაულებით.

მუჰამედ შუამავალია (ს.ა.ს.) პიროვნება, რომელმაც ხელი შეუწყო ადამიანების განვითარებას განკითხვის დღემდე, ის არის პიროვნება, რომელიც წინ აღუდგა ყოველგვარ ბოროტებას. სწორედ ამ მიზეზით არის სამყაროსათვის წყალობად მოვლენილი და მაღალი მორალური და ზნეობრივი მაგალითის მომცემი, რასაც შემდეგნაირად გამოხატავს:

„მე წარმოგ ზავნილი ვარ, რათა კაცობრიობას ვუჩვენო ზნეობრივი და მორალური თვისებების ყველაზე მაღალი ხარისხი.“ (მუვატტა, ხუსნულ-ხულუყ, 8)

 თონა შანთაძე

ცოდვებთან მოწოდება

ქება-დიდება ალლაჰს, ჩვენს გამჩენსა და ბატონ-პატრონს.

„და ვინც ჰმორჩილებს ალლაჰს და მის შუამავალს, შეიყვანს იმას სამოთხეში, სადაც ძირს მდინარეები მოედინება, იქ დარჩებიან სამუდამოდ, და ესაა უდიდესი ნეტარება“. [ნისა.აიათი 13]

ამ აიათიდან გამომდინარე, ყოველი მუსლიმი, რომელიც მორჩილია ალლაჰისა და მუჰამედ შუამავლისა, ის უნდა ითვალისწინებდეს ყველა იმ კრიტერიუმს, რომელსაც ისლამი თავისი წყაროებით კრძალავს და ნებადართულს ხდის.

„ვინც აღუდგება ალლაჰს და მის შუამავალს, და გადავა მის [ალლაჰის] საზღვრებს, მას იგი შეიყვანს ცეცხლში, სადაც სამუდამოდ დარჩება და მისთვისაა სასჯელი დამამცირებელი!“ [ნისა.აიათი 14]

როგორც ღმერთის მიმართ მორჩილება რწმენის პირობებიდან ერთერთი მნიშვნელოვანი პირობაა, ასევე აუცილებელია შუამავალი მუჰამედის მორჩილებაც, რადგან შუამავლისადმი წინააღმდეგობა დიადმა ალლაჰმა ამბოხად შეაფასა და სასტიკად აკრძალა, რაც ზემოთხსენე-

ბული აიათის მიხედვით სასჯელიანია.

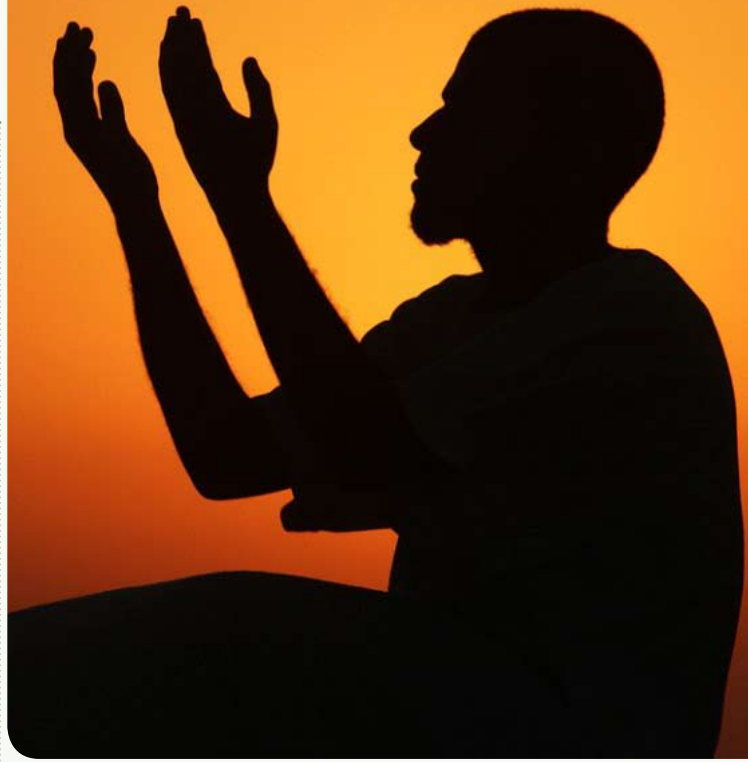
ყოველი მორწმუნე (მუ'მინი), ისლამის თანამიმდევარი ყველა იმ კრიტერიუმს უნდა აკმაყოფილებდეს, რომელსაც ისლამი მოითხოვს; ეს იქნება აკრძალული თუ ნებადართული; განსაკუთრებით კი მაქსიმალურად უნდა უფრთხილდებოდეს ცოდვებს და არ აქვს მნიშვნელობა, ეს ცოდვა წარმოადგენს დიდ თუ პატარა ცოდვათაგანს.

თუნდაც ამასთან დაკავშირებით ავიღოთ ანდაზა: „აქლემის ქურდი და ნემსის ქურდი, ორივე ქურდიაო.“ და თუ ამ ანდაზას მივუსადაგებთ ცოდვის ჩადენას, არსი მნიშვნელობით არ ჩამორჩება ცოდვის ჩასადენ ზომასა და დოგმატიკას. მაგ: როგორც ვიცით, ალკოჰოლი, ღორის ხორცი და მრუშობა ჰარამის კატეგორიებს ეკუთვნის და დიდ ცოდვათა რიგებში შედის, მაგრამ თუ უქონელი და მშვიერი ბავშვის წინაშე განგებ დადგები და დანაყრებას მიეცემი, ესეც შესაძლებელია, ჰარამის ცოდვად შეფასდეს. უამრავი ცოდვათა რიგების მაგალითი შეიძლება მოვიყვანოთ, მაგრამ მხოლოდ მაგალითები რას გვიშველის, თუ ამის გამოსწორებასა

და კეთილსინდისიერთა რიგ კატეგორიაში შეთავსებას არ შეეცდებით, ამიტომ უნდა გავითვალისწინოთ შემდეგი: 1) ის, რომ „ცოდვა გულს მოუსვენრობას აძლევს და არა სულს, რომ ადამიანებმა მის შესახებ იცოდნენ“. (მუსლიმი, ბირრი, 14, 15. თირმიზი, ზუჰდი, 52) და ასევე, 2) „ცოდვა არის ისეთი რამ, რაც სულს ვნებს, სხვებმა თუნდაც ათასჯერ გითხრან გააკეთეო, შიგნით ეჭვი და ყოყმანი მაინც შეგეპარება“, (აჰმედ IV, 227-228; დარიმი, ბუიუ, 2). აქედან გამომდინარე, ცოდვის ჩადენის დროს შესაძლოა არ ვუფიქრებოდეთ, რას ჩავდივართ, მაგრამ მორწმუნე ადამიანის გულში ყოველთვის ჩნდება გულისტკივილი იმისა, რომ ის ცოდვილია ამა თუ იმ დანაშაულის გამო, რომელიც ალლაჰისგან ჰქონდა აკრძალული, მაგრამ ადამიანი სუსტი არსებაა და ცოდვის ჩადენაზე კი არსებულზე ძლიერი (შეითანი) უბიძგებს, რასთან გამკლავებაც სუსტი რწმენით არსებულს ძალზე უჭირს და ნებით თუ უნებლიედ, ცოდვას სჩადის, რასაც ალლაჰის რისხვა მოსდევს.

უზენაეს ალლაჰს ადამიანები ძალიან უყვარს, მათთვის მუდამ სიკეთე უნდა და ყოველთვის მოწყალედ ექცევა მათ: **„უეჭველად ალლაჰს უყვარს მომნანიებელნი და განწმენდილები“** [ყურანი 2.222] ამიტომაც ადამიანმა, განსაკუთრებით კი მორწმუნემ, ყოველთვის უნდა მოინანიოს და გამუდმებით უნდა ეცადოს, ცოდვებს განერიდოს, რადგან მორწმუნე, რომელსაც სამოთხის მოპოვება სურს, ვალდებულია, ვნებებს არ აჰყვეს და ცოდვა არ ჩაიდინოს.

იმისათვის, რომ ადამიანმა ცოდვებზე თავის არიდება შეძლოს, ერთ-ერთი ჰადისით შუამავალი გადმოგვცემს, თუ რამდენად მოწყალეა ალლაჰი ადამიანის მიმართ: „უზენაესი ალლაჰი ანგელოზებს ასე უბრძანებს: „თუკი ჩემი მსახური ცუდი ქმედების ჩადენას განიზრახავს, ის მანამ არ ჩაინეროთ, სანამ არ ჩაიდენს! როცა ჩაიდენს ჩაუწერეთ, როგორც ცოდვა! თუ

ჩემი კმაყოფილების მოპოვებაზე დაფიქრება და მას უარყოფს, დაუწერეთ როგორც მადლი! ადამიანი კეთილი საქმის ჩადენას თუ იფიქრებს, თუნდაც არ გააკეთოს, მადლად დაუწერეთ! თუკი ჩაიდენს მას, სულ მცირე, ათ მადლად დაუწერეთ!“ [ბუჰარი, თევჰიდი 35 მუსლიმი, იმანი, 203-205].

გამჩენმა ალლაჰმა იმისთვის, რომ ადამიანი ცოდვებისგან დაეცვა, წარმოგზავნა წიგნები, რომლებშიც მოცემულია როგორც აკრძალვები, ასევე ნებადართულ საკითხთა ერთობლიობა და შუამავლები, რომლებიც ამ ყველაფერს მიგვითითებენ და გვასწავლიან, თუ როგორ შევძლებთ ამ მოთხოვნათა დაძლევას, რომ მოვიპოვოთ უზენაესი ალლაჰის კმაყოფილება და სამოთხეში დამკვიდრება. **„უთხარი მორწმუნე კაცებს, მოარიდონ თვალნი მათნი აკრძალულს და დაიცვან ნამუსი მათნი. ეს უფრო ნმინდაა მათთვის, უეჭველად, ალლაჰი უწყის, რასაც ისინი სჩადიან.“** [ყურანი, 4/30] აქედან გამომდინარე, აუცილებელია, ცოდვებს მოვერიდოთ და ალლაჰს შევეფაროთ.

*მივენდოთ ალლაჰს, უდიდესს, მარადს,
ის არ გაგვწირავს, ის დაგვიფარავს.*

ღრთის ქურდი: ინტერნეტი და კომპიუტერული თამაშები

ბოლო დროს ძალიან ხშირად გვეხვება: „დრო არ მაქვს“, „ვერაფერს ვერ ვასწრებ“, „დრო რა მალე გადის“ და სხვა უამრავი მსგავსი ფორმის ფრაზები. გამუდმებით ვმრომობთ, თუმცა როგორც ჩვენ გვსურს, ისე მაინც არ გვაქვს საქმეები დალაგებული. მოთხოვნილებები უკიდურესად მრავალფეროვანია და ცხოვრების პირობები ძალიან რთული. არაფრისთვის არ გვაქვს დრო: საქმლის მომზადებისთვის, ოჯახთან ერთად უმნიშვნელო „პიკნიკის“ მოსაწყობად და მეტიც, საკუთარი თავისთვისაც კი ვერ ვპოულობთ თავისუფალ დროს.

ვიღვიძებთ თუ არა, იწყება სტრესი, სასწრაფოდ ვემზადებით, ჩქარ-ჩქარა ვსაუზმობთ, შემდეგ სამსახურში მივრბივართ და საღამომდე თავგამოდებით ვმუშაობთ. დასრულდა? არა, არ დასრულებულა. სახლში ვბრუნდებით და სასწრაფოდ საქმელს ვამზადებთ, საქმლის მირთმევის დროს რამდენიმე სიტყვით გავესაუბრებით ოჯახის წევრებს და მაშინვე საძინებლისკენ მივე-

შურებით. დღესდღეობით, ჩვენს აჩქარებულ რიტმზე უფრო სწრაფად განვითარდა ტექნოლოგია და ურთიერთდამაკავშირებელი სისტემები, მაგრამ ჩვენ რატომ ვართ ერთმანეთისგან ასე შორს? რამდენადაც სწრაფად უნდა გაძლიერდეს ტექნოლოგია და ურთიერთდამაკავშირებელი სისტემები, ჩვენ ტექნოლოგიის იმ მხარემ დაგვიპყრო, რომელიც ჩვენთვის უსარგებლოა. ვირტუალური სამყაროდან თავს ვერ ვაღწევთ, ყოველთვის თავში გვიტრიალებს სოციალური ქსელები და კომპიუტერული თამაშები. მედია პროგრამები, რომლებიც, თითქოს, სოციალურ ცხოვრებას გვასწავლის, როგორც ჩვენ გვგონია, ასეთი უდანაშაულოც არ არის. განსაკუთრებით კომპიუტერული თამაშები... ისეთივეა, როგორიც ალკოჰოლური სასმელი, სიგარეტი და სხვადასხვა სახის ნივთიერება, რომლებიც ადამიანს დამოკიდებულს ხდის. ასეთ ქსელებში მილიონობით ადამიანია ჩახვეული.

როცა ვამბობთ სიტყვა თამაშს, მაშინ-

ვე ბავშვობა გვახსენდება, თუმცა მასთან ერთად კომპიუტერულ თამაშებსაც წარმოვიდგენთ, რაც იმას ნიშნავს, რომ ბავშვობა უკავშირდება დღევანდელობას. ყველა თამაში ადამიანს დამოკიდებულს ხდის და რამდენჯერაც ვითამაშებთ, იმდენჯერ უფრო დამოკიდებული ვხვდებით. თამაშზე დამოკიდებული ბავშვი/ზრდასრული თამაშთან მისაღწევად ყოველგვარ ხერხს მიმართავს. მეტიც, მან შეიძლება თამაშთან მისაღწევად ქონებაც კი გასწიროს.

ბაზარზე გამოფენილი ეს თამაშები ინტერნეტის მეშვეობით ყველა ჩვენგანის ოჯახში ძალიან ადვილად შემოდის. ჭკვიანი მოწყობილობების მეშვეობით ამ თამაშებთან დაკავშირება პრობლემას არ წარმოადგენს. ბავშვი, რომელიც ტელეფონით სარგებლობს, ძალიან ადვილად დაუახლოვდება თამაშებს, კომპიუტერთან მისვლა საჭირო არ არის. ამ თემასთან დაკავშირებით მშობლები შვილების მიმართ უფრო ყურადღებით უნდა იყვნენ.

ბავშვი, რომელიც თამაშზეა დამოკიდებული, ურთიერთობას წყვეტს ოჯახის წევრებთან და ნელ-ნელა შორდება საზოგადოებას. ბავშვი თამაშების ზეგავლენის ქვეშ ექცევა და აგრესიული ხდება. ჩვენს შვილებს კონტროლს თუ არ გავუწევთ, საკმარის ყურადღებას თუ არ დავუთმობთ, რა თქმა უნდა, უფრო ბევრს ითამაშებენ, უფრო მეტად დამოკიდებული გახდებიან და უფრო მეტად დაგვშორდებიან.

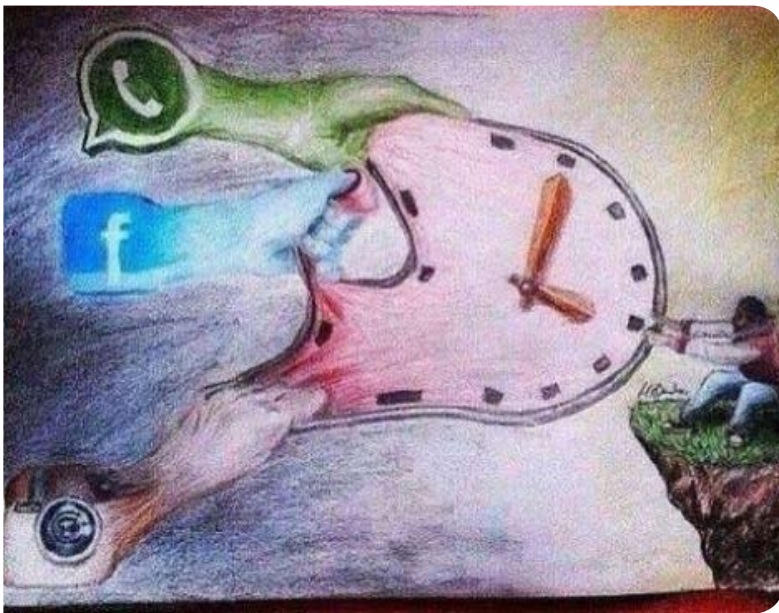
მოდით გავიხსენოთ ჩვენი ახალგაზრდობა. რა თქმა უნდა, გვახსოვს, საუკეთესო იყო, ვამბობთ და ვიღიმით, თითქოს ბავშვობაში ვბრუნდებით. საბედნიეროდ, ჩვენს დროს არ იყო ასეთი თამაშები, სამაგიეროდ, როცა ქუჩაში გავდიოდით, საღამოს მოგვესმოდა მშობლების ხმა: საკმარისია, შემოდი სახლში, უკვე გვიანია, დაიღალე, შემოდი, საჭმელი მიირთვი და უამრავი მსგავსი სასიამოვნო შეძახილები. ასევე თამაშები, რომლებიც ჩვენი ბავშვობის დროს იყო, მეგობრობას და საზოგადოებასთან ურთიერთობას გვასწავლიდა. ამას შეიძლება მაშინ ვერ ვხვდებოდით, თუმცა ახლა, როცა ყველაფერი შეიცვალა, ნათელი გახდა ყველა

ზრდასრულისთვის, რომ არა მარტო ვთამაშობდით, არამედ გვერდში დგომასა და ერთიანობის ჯაჭვს ვქმნიდით.

ახლანდელი ბავშვები არიან ასე? არა, დღეს მეგობრებთან ერთად ქუჩაში თამაში, გვერდში დგომა და პატივისცემა არ არსებობს. რატომ? იმიტომ რომ, დღეს მხოლოდ კომპიუტერულ თამაშებზე არიან დამოკიდებულნი. თამაშები, რომელსაც ჩვენი შვილები თამაშობენ; ბრძოლის, მკვლელობის, სისხლის და სექსუალური ძალადობის შემცველია. ბავშვი, რომელიც ასეთი თამაშებით ერთობა, ინყებს ვირტუალური სამყაროსა და ჭეშმარიტი სამყაროს ერთმანეთში არევას. ბავშვს უჩნდება ერთი განყოფილებიდან მეორეში გადასვლის, მტრის განადგურების და მონინალმდევის ძლევის სურვილი. ბავშვი უფრო მეტ დროს მაშინ უთმობს თამაშებს, როცა მისთვის არავის სცალია, ან მშობლები რაღაც საკითხში ვერ თანხმდებიან და გამუდმებით ჩხუბობენ.

კომპიუტერული თამაშები მხოლოდ ბავშვებისთვის არ არის შექმნილი, მას ზრდასრულებიც კი თამაშობენ. ყველა ასაკისთვის განკუთვნილ ასეთ თამაშებს შეუძლია ზრდასრული ადამიანებიც კი დამოკიდებულებად აქციოს. როცა ადამიანი თამაშებზე დამოკიდებული ხდება, ეს არის ყოველგვარი არეულობის მიზეზი, იწყება ჩხუბით და

მთავრდება ოჯახის დანგრევით.

შესაბამისად, უნდა ვისწავლოთ ინტერნეტის ზომიერად გამოყენება, ანუ ის უნდა გამოვიყენოთ საქმისთვის და სასარგებლო ცოდნის მისაღებად. ინტერნეტი გვიადვილებს სამუშაოს და უამრავ საქმეს მისი მეშვეობით ვასრულებთ; საჭმელს ვუკვეთავთ, ვყიდულობთ ტანსაცმელს, საჩუქარს და მსგავს უამრავ საქმეს უმოკლეს ვადაში ვასწრებთ. მაგრამ ხანდახან გვხვდება ისეთი უსიამოვნო ფაქტები, რომლებიც ჩვენთვის საზიანოა.

ჩვენს ეპოქაში უდიდესი პრობლემა ერთმანეთთან დაშორება და კომუნიკაციის შეწყვეტაა. არადა ოჯახის შენარჩუნება ურთიერთკომუნიკაციით ხდება. უამრავი ოჯახის დაშლა/დანაწევრება კომუნიკაციის არქონის, უსიყვარულობის და უყურადღებობის გამო ხდება. შესაბამისად, აუცილებელია დრო დავუთმოთ იმათ, ვინც გვიყვარს და ვინც ჩვენთან ერთად ებრძვის ცხოვრებას. თუ ჩვენ არ გვაქვს იმდენი დრო, რომ საათობით მათთან ერთად ვიყოთ, ვინც გვიყვარს, მცირედი დროის გამონახვა მათთან ურთიერთობის გასაძლიერებლად ჩვენს ხელთაა. საკმარისია, რომ ვისურვოთ, საკმარისია რომ შევამჩნიოთ... და ნახავთ როგორ იპოვის თავის ადგილს ნელ-ნელა ყველაფერი. როცა თქვენ ყურადღებას მიაქცევთ თქვენს შვილებს და თქვენს მეუღ-

ლებს, ისინიც ნელ-ნელა დაშორდებიან თამაშებზე მიჯაჭვულობას. რა თქმა უნდა, ეს ყველაფერი მარტო თქვენს სიყვარულსა და ყურადღებაზე არ იქნება დამოკიდებული, მაგრამ თქვენ უნდა სცადოთ.

არაფრისთვის არ გვაქვს დრო, თუმცა თუ დავაკვირდებით, დავინახავთ, რამდენად უმნიშვნელოდ ვხარჯავთ ძვირფას ნუთებს და რამდენად ძვირფასია იგი ჩვენთვის. ჩვენ არ ვიცით ჩვენთვის ბოძებული დროის ფასი. დროის ფასის ცოდნა ნიშნავს, ყოველი საქმე თავის დროზე და ეფექტურად გავაკეთოთ, რადგან ცხოვრება ხანმოკლეა, საკეთებელი კი ძალიან ბევრი, სწორედ ამიტომაც საჭირო, ვიცოდეთ დროის ფასი. ჩვენი ცხოვრების ერთ ნამსაც კი უკან ვერ დავიბრუნებთ, ამიტომ კარგად დავფიქრდეთ და ისე გამოვიყენოთ ყოველი წამი და წუთი. ძალიან საკვირველი რამაა, როცა ადამიანი ამბობს, დრო არ გადისო. ნუთუ იმდენი დრო ვინმეს აქვს, რომ ის ტყუილუბრალოდ მოკლას და მითუმეტეს ინუნუნოს, დრო არ გადისო? ამისთვის ვცხოვრობთ? ნუთუ ასეთი ხანგრძლივია სიცოცხლე?! ამ კატეგორიის ადამიანები, ალბათ, ვერასოდეს იქნებიან ბედნიერები.

ეს წუთები, საათები, დღეები და წლები ღირებული საქმეებისთვის, ამქვეყნიური და იმქვეყნიური ბედნიერებისთვის უნდა გამოვიყენოთ და არასოდეს დავხარჯოთ დრო უსარგებლოდ. ცხოვრება სერიოზული რამაა და მისი მთავარი მიზანი სულაც არ არის სიკვდილი. ცხოვრების ნამდვილი მიზანი ერთღმერთიანობის რწმენა, კეთილი საქმეების კეთება და საიქიო ცხოვრებისთვის მზადებაა. მინდა ეს თემა ჩვენთვის საუკეთესო მაგალითის, ალლაჰის შუამავლის, ჰადისით დავასრულო, რომელსაც აბდულლაჰ აბბასი ასე გადმოგვცემს: „ორი ძვირფასი ღვთიური წყალობა არსებობს, რომელთა ფასიც ადამიანთა უმრავლესობამ ვერ შეაფასა და მისი სიძვირფასე ვერ იგება. ეს ორი ღვთიური წყალობა: ჯამრთელობა და თავისუფალი დროა.“ (ბუხარი, რიყაყ, 1, 60; თირმიზი, ზუჰდ, 1; იბნ მაჯე, ზუჰდ, 15; მუსნედი, 1/344.)

ლაშა გობაძეს

(2019 წლის 15 სექტემბერს ყაზახეთის დედაქალაქ ნურსულთანში გამართულ ბერძნულ-რომაული სტილით მოჭიდავეთა მსოფლიო ჩემპიონატზე ქართველი მოჭიდავე ლაშა გობაძე მსოფლიო ჩემპიონი გახდა)

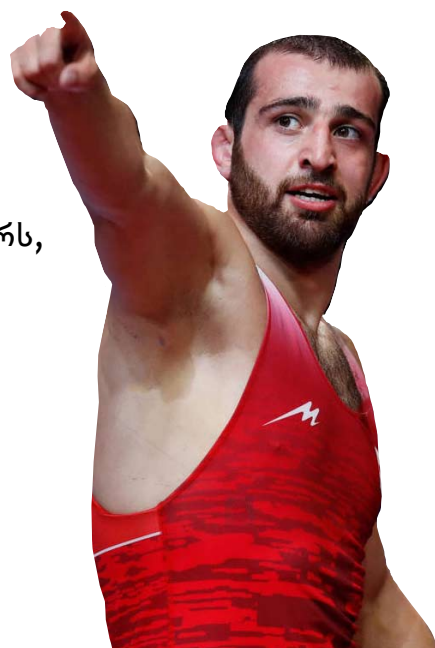
დიდაჭარა ფეხზე დგას, ხულოს მთები ზანზარებს,
ტაში – ლაშა გობაძეს, ვაშა – უზარმაზარებს,
თბილისგული ბჭეს უხსნის ნარიყალას გაღავანს,
საქართველო იხუტებს სახელოვან ფალავანს.

არ შემდრკალა ლომგული, რა გამოცდას აბარებს,
ჩემპიონის სახელით ყველა ქართველს ახარებს,
არგინეთი კლდედ უდგას მის კვარცხლბეკს და ბალავარს,
ეგებება სამშობლო ქართულ დროშით ფალავანს.

თეთრი რაშით შემოვა მალე ქალაქ ბათუმში,
მან აჭარა დახატა ვით მხატვარმა ნატურში,
ვინ აუვლის მის საძმოს, ვინ აუვლის ქარავანს,
სტვენითა და კიჟინით შეხვდებიან ფალავანს.

„მტირალას მთა“ ამჯერად სიხარულით იტირებს,
ოლიმპტოკიოსათვის ალბათ შემოიპირებს,
ზურმუხტფერი ექნება შავ ზღვასა და ფარავანს,
ყველა გულში ჩაიკრავს სახელოვან ფალავანს.

დიდაჭარა ფეხზე დგას, დედამინა ზანზარებს,
ტაში – ლაშა გობაძეს, ვაშა – უზარმაზარებს,
თბილისგული ბჭეს უხსნის ნარიყალას გაღავანს,
საქართველო იხუტებს ლეგენდარულ ფალავანს.

მიხეილ გელაძე
ბათუმი, 2019 წლის 15 სექტემბერი

საბავშვო გვერდი

იპოვეთ სურათებს შორის 7 განსხვავება

საბავშვო ცესტები

- მქადაგებელი, დურგალი, რაბინი, მკურნალი
სასწაულმოქმედი... რომელ შუამავალს ჰქონდა
ზემოთ ჩამოთვლილი თვისებები?
ა) მუსა შუამავალს. ბ) იესო შუამავალს.
გ) მუჰამედ შუამავალს. დ) ადემ შუამავალს.
- ქვემოთ ჩამოთვლილი რელიგიებიდან რომელი
რელიგია არ არის იბრაჰიმ შუამავალთან
(აბრაამთან) კავშირში?
ა) ბუდიზმი. ბ) იუდაიზმი.
გ) ქრისტიანობა. დ) ისლამი.
- გადმოცემის თანახმად წმინდა მარიამი ვისზე
იყო დანიშნული სანამ შვილს შობდა?
ა) პეტრეზე. ბ) გიორგიზე.
გ) დავითზე. დ) იოსებზე.
- ბრძოლა რომელიც მუსლიმებმა, შუამავლის
ბრძანების გაუთვალისწინებლობის ნიადაგზე
წააგეს?
ა) ხენდეკის. ბ) უჰუდის.
გ) თებუკის. დ) ბედირის.
- ქვემოთ ჩამოთვლილი სახელებიდან, რომელი არ
იყო მუჰამედ შუამავლის შვილი?
ა) ყასიმი. ბ) იბრაჰიმი.
გ) ზეიდი. დ) აბდულლაჰი.
- ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი შუამავლები
მოველინენ ამ ქვეყანაზე უმამოდ?
ა) აბრაამი და იესო შუამავლები.
ბ) ადამი და მუჰამედ შუამავლები.
გ) ადამი და იესო შუამავლები.
დ) იესო და მუჰამედ შუამავლები.